TOVERI

Lännen suomalaisen työväen lännenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA
SULO SYVÄNEN

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
AUG. NIKULA, Manager.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Sellaisena se ei ollut työläisnaisten voitto

Eräät New Yorkin valtion naisten äänioikeusliiton etunenässä olevat porvarirouvat ovat selittäneet äskeisen voittonsa saavutuksia — kun naisille myönnettiin äänioikeus — ja sanoneet sen tulleen maksamaan yksin tänä vuonna 700,000 dollaria.

Se yksin on riittävä selitys siihen, että ne jotka varat lahjottivat, eivät taistelleet äänioikeutta työläisnaisille; eivät ainakaan siinä tarkotuksessa, että työläisnaiset sitä käyttäisivät hyväkseen.

Taistelu ei ollut työläisnaisten käsissä, ei edes työväestön käsissä, paitsi mikäli sosialistipuolue ja uniot antoivat sille kannatuksensa. Se oli porvarinaikkosten hommaa, jota armolliset rouvat ajoivat vain ajankulukseen ja mainetta saavuttaakseen, samalla tavalla kuin he ajavat sitä Valkean Talon käytävien edessä.

Naisten äänioikeusasian voitto New Yorkissa ei sellaisenaan ollut työväenluokan naisten voitto, se muuttuu siksi vasta sikäli kuin työläisnaiset osaavat käyttää sitä hyväkseen, oppivat äänestyksellä antamaan pontta vaatimuksilleen.

Kirjelmässä selitetään edelleen, että naisten äänioikeusasiaa antautuivat kannattamaan "kaikki kansanainekset". Se uäyttää siis olleen juttu, jossa eri yhyhteiskuntaluokat olivat samaa saalista hakemassa; kukin kannatuksensa antanut luokka teki sen omia etujaan silmälläpitäen, toiset, kuten suurporvaristo, pelastaakseen sen mikä vielä pelastettavissa on, ja pienemmät porvarit ja ihannesielut jonkinlaisen aatteellisen innostuksen valtaamina ja inhimillisyyden vuoksi. Ainoastaan sosialistit taistelivat avoimesti luokkaetujen kannustamana, tietäen että ilman äänioikeutta ovat työläisnaiset yhtä aseettomia luokkataistelussa kuin työläismiehetkin.

Milloin nyt saamme kansallisen kieltolain?

Raittiusharrastajien(?) päämäärä saattaa monen mielestä nyt olla toteutumassa, kun kongressi on vaihtanut konia kieltolakitaistelijain kanssa ja muka uhrannut väkijuomakapitalistien edut yhteisen hyvän alttarille. Pettymysten välttämiseksi olisi kuitenkin parasta olla vielä suunnittelematta riemujuhlia yhteiskunnallisen kysymyksen ratkaisulle, jonka kieltolakitaistelijat ovat vakuuttaneet seuraavan kansallisen kieltolain hyväksytyksitulemista, sillä vielä on mentävä monen mutkan ylitse ennenkuin kieltolaki on virallisesti kuletettu edes kansallisiin lakikokoelmiinkaan. Ja senkin jälkeen saa "raittiuskansa" jatkaa vaivaloista taisteluaan viinapirua vastaan vielä kauan, sillä väkijuomakapitalisteilla ei ole mitään syytä luopua saaliistaan ilmaiseksi.

Kansallinen kieltolakiesitys menee nyt kongressista valtioiden lainlaatijakunnille, jotka mitättömän pienellä vähemmistöllä voivat estää sen tulemasta hyväksytyksi. Amerikalaisiin kansanvaltaisuusperiaatteisiin näet kuuluu, että milloin jonkun kapitalistiryhmän edut ovat kysymyksessä kansan yleisiä etuja vastaan, silloin voi joku taantumuksellinen sakki asettua telkeeksi tielle ja estää enemmistön tekemästä mitään. Teknillisesti tulee esitys hyväksytyksi sillä, että kolme neljännestä valtioiden lainlaatijakunnista sen hyväksyy.

Neljästäkymmenestäkahdeksasta valtiosta tarvittaisi siihen kolmekymmentäkuusi. Mutta asiallisesti sen hyväksymisen estämiseksi ei tarvita kansan neljättäosaa, 13 vähäväkisintä valtiota voi — vaikka niihin ei kuuluisi kymmenettäosaa maan asukkaista — määrätä muutetaanko perustuslaki, tai pidetäänkö ennallaan.

Kokemus on osottanut, että sellaisia valtioita on riittävä määrä, joissa väkijuomakapitalistit eivät ole pakotettuja sallimaan lainlaatijakunnan hyväksyvän kieltolakiesitystä. Ja vaikkapa se sallittaisikin kaikissa valtioissa, niin sittekin siihen voi mennä monta vuotta vielä.

Mutta kunhan päästään nykyisen kriisin läpitse, ja nykyisenlaiset vaihtokaupat käyvät vähemmän tarpeellisiksi, niin niiden hieronnastakin voidaan luopua. Kongressimiesten on varsin helppo eräissä tapauksissa myöntyä, tietäessään, että heidän jälessään tulevat lainlaatijakunnat ja tuomioistuimet, ja että viimeksimainitut ovat täydellisesti "kansan oikuista" riippumattomia. Kuka voisikaan nyt selittää tulevissa vaaleissa, etteikö kongressi tehnyt juuri siten kuin "kansa" vaati kieltolakikysymyksessä? Mitä lainlaatijakunnat tekevät, on tietenkin toinen asia, eikä kongressi ole siihen syyllinen.

Kun on keksitty nelinkertainen jarru kansanvaltaisuuden eteenpäin kululle, niin ei ole väliä vaikka joitakin niistä on aina vuorottain auki. Toiset kyllä vielä jaksavat pidättää sellaisen pakotuksen, joka täkäläisissä oloissa kyetään kansanvaltaisuuden taakse asettamaankin.

Saattaa olla, että kongressi tekee vielä toisenkin konikaupan samoilla markkinoilla. Olisihan sitte niin komea ratsastaa tulevissa vaaleissa parivaljakolla, joka olisi niin kansanvaltaisuuskarvainen, että sen väriväärennystä eivät suinkaan huomaisi kaikki sosialistitkaan. Voisihan hankkia kieltolakikamelin rinnalle vielä naisten äänioikeuspukin; kun ajureilla on tuuhea ketunhäntä kainalossaan, niin suurinkaan saalis ei silloin tule äänestyskarjan huomioon.

Washingtonilaisen riistäjäsakin pyrkimyksiä

Turvautuen otolliseen tilanteeseen, koettavat washingtonilaiset riistäjät saada aikaan lain, joka pakottaisi jokaisen työläisen työhön työnantajien määräämillä ehdoilla. Washingtonin työnantajajärjestö (Employers' Association) agiteeraa paraikaa valtion lainlaatijakunnan kutsumista ylimääräiseen istuntoon sellaisen lain laatimiseksi.

Työnantajat väittävät osan työväestöstä olevan "tahallaan joutilaana". Siihen joukkoon lasketaan kuuluvaksi kaikki ne jotka omaavat riittävästi tarmoa, vaatiakseen niin paljon palkkaa, että sillä elää. Vain sellaiset jotka ovat valmiit työskentelemään työnantajayhdistysten määräämillä ehdoilla ja vatsansa täytteeksi nuoleksimaan piiskuriensa kantapäitä, ovat "uskollisia kansalaisia".

Lakiesitys, joka tekisi **työskentelyn** pakolliseksi, ei suinkaan tekisi **työn hankkimista** työläisille pakolliseksi. Sellainen olisi "luokkalainlaadintaa", josta herrat riistäjät tavallisesti osaavat kunnialla kieltäytyä.

Call-lehti kertoo, että Seattlessa näkee nykysinkin suuria miesjoukkoja joka aamu työpaikkojen ympärillä pyrkimässä töihin, mutta työtä ei ole saatavissa. Ja kun työtä ei ole ja miehet siksi ovat pakotettuja olemaan jouten, niin leimataan heidät laiskottelijoiksi, jotta työnantajat saavat yhden kiristyslain entisten lisäksi.

Työnantajien pyrkimys tähtää aina siihen, että työläiset voitaisi pakottaa täydelliseen orjuuteen, jossa niillä ei olisi mitään sananvaltaa elin- ja työsuhteisiinsa nähden. Mutta nykyajan työväestö on jo siksi valistunutta, että sellaiseen se ei alistu ilman taistelua. Ja niinpä saattavat Washingtonin tukki- ja teollisuusparoonitkin erehtyä yrityksissään. Yksinvaltiuden aikakausi on kulunut loppuun, ja jokaista joka siihen vielä pyrkii, kohtaa kukistus pikemmin kuin saattaa odottaakaan.

Miten Washingtonin työväenjärjestöt tulevat suhtautumaan tähän toimenpiteeseen, jää nähtävästi, samoin kuin sekin, uskaltaako Washingtonin kuvernööri joka on teeskennellyt työläisystävällisyyttä, mennä työläisten oikeuksien riistämisessä niin pitkälle, että suostuu tähän työnantajayhdistyksen vaatimukseen ja kutsuu lainlaatijakunnan koolle.

Butten lakon päätyttyä

Nyt kun Butten lakko on virallisesti julistettu loppuneeksi, ja kun sen päätöksen saattaa selittää johtuneeksi siitä, että presidentin lähettämä teollisuuslevottomuuksien rauhotusvaliokunta ei suvainnut ollenkaan ottaa Butten lakkoa huomioonsa, on paikallaan katsahtaa eräisiin suhteisiin näiden työtaistelujen yhteydessä, ja varsinkin Butten lakon vaiheisiin.

Surullinen toisiseikka on tässä se, että Butten työläisten jälleen piti palata taistelusta häviöllä. Ne suuret toiveet joita tähän asiallisesti, joskaan ei virallisesti, I. W. W. liiton johtamaan taisteluun yhdistettiin ensin alussa, muuttuivat yhtä katkeriksi pettymyksiksi kuin Lännen Kaivosmiesliiton käymässä lakkotaistelussa Michiganissa ja Minnesotassa, joista kummastakin i.w.w:läisten taholta on pidetty niin tavatonta melua, ja joita on pidetty niinä varsinaisina syinä, joiden takia taistelu Lännen Kaivosmiesliittoa vastaan on yhdessä työnantajien kanssa pantu alulle.

Me emme tahdo tällä ollenkaan syyttää niitä työläisiä jotka ottivat osaa Butten lakkoon, sillä tiedämme niiden toimineen rehellisten vakaumuksiensa perusteella, tahdomme ainoastaan kiinnittää huomiota niihin seikkoihin, joiden takia lakko hävittiin.

Selvästi on nähty jo pitemmän aikaa, että lakon voittamismahdollisuuksia ei enää ole ollut, ja lakkolaiset itsekin selittävät perustaneensa sammuvat toiveensa siihen valiokuntaan, jonka presidentti Wilson ammattiliittojen pakotuksesta lähetti tutkimaan lakkoasemaa Arizonassa. Sen valiokunnan luultiin tulevan Butteenkin, jossa lakon ajalla on harjoitettu vertojaan löytämättömiä raakalaistekoja. Tunnettua oli, että Anaconda Copper Mining Co. ei halunnut tutkituttaa Butten oloja, eikä niitä siis tutkittukaan. Työläisten viimeisetkin toiveet raukesivat ja lakko tunnustettiin hävityksi.

Vaikka Butten lakko ei ollutkaan virallisesti I. W. W:n lakko, niin purjehti se kaiken aikaa i.w.w:läisen propagandan lipulla ja sen liiton johtajain silmälläpidon alaisena. Mutta siitä huolimatta sai se sellaisen kannatuksen ammattiliitoilta, että sen häviötä ei voida selittää ulkopuolisten työläisten aiheuttamaksi. Joskin kannatus jo loppupuolella oli heikompaa, niin alussa se oli — ainakin lakkobulletiinien mukaan — varsin tuntuvaa. Ja vaikka lakossa ei ilmennyt työläisten puolelta mitään rauhattomuutta, jota yhtiö olisi voinut käyttää hyväkseen lakon särkemisessä, niin sittekin se hävittiin.

I. W. W. liiton patenteeratut menettelytavat eivät siis johtaneet voittoon sen kummemmin kuin ennen Lännen Kaivosmiesliiton kelpaamattomiksi tuomitut menettelytavatkaan. Olipa Butten lakon häviö eräissä suhteissa vielä täydellisempikin kuin esim. Arizonan, sillä Buttessa ei työnantajien taholta suostuttu edes neuvotteluihin työläisten kanssa, kuten Arizonassa suostuttiin.

Saatetaan selittää, että I. W. W. liiton menettelytapoihin ei kuulukaan sovittelu. Mutta Butten lakkolaiset kuitenkin toivoivat sellaista kaiken aikaa, ja juuri sen turvin pitkittivät lakkoaan näin kaukeraan loppuun saakka. Sovittelut kelpaavat kyllä I. W. W. liiton lakkolaisillekin, jos vain on niin paljon voimaa, että voidaan panna valtiovalta liikkeelle sovittelutarkotuksissa. Mutta sitä puuttui Buttesta. Lännen Kaivosmiesliitto sai kaikesta heikkoudestaan huolimatta yhdessä American Federation of Laborin ja hiilenkaivajien järjestön kanssa aikaan tutkimuksen Arizonassa, vieläpä senkin, että Gallupista karkotetut hiilenkaivajat olivat palautettavat takaisin karkotuspaikoilleen. Näkyy siis että ammattiliittojen matelu ei ole tapahtunut aivan ilmaiseksi, joskin on kyseenalaista, olisiko sellaisista saavutuksista kannattanut niin likasia varpaanvälejä nuoleksia, kuin Gompersin neuvojen mukaan on tehty.

Butten lakkoasemaa ei tutkittu siksi että sikäläinen kuparitursti ei sallinut sitä. Butten lakkolaiset eivät onnistuneet saamaan edes niin paljon tunnustusta, että hallitus olisi tunnustanut heitä lakkolaisiksi ollenkaan, huolimatta siitä että Montanan edustaja kongressissa, neiti Rankin pani kaiken kaksinaamaisuutensa vaakalaudalle.

Butten lakko osottaa selvääkin selvemmästi, että "kunnolliset periaatteet" eivät ole lakkotaistelun ainoat voiton edellytykset, vaan että täytyy — ja ennen kaikkia — tuntea molemminpuoliset voimasuhteet, koska ne määräävät voiton lopullisesti.

Enemmittä mutkitta on Butten lakkolaisillakin nyt enää vain yksi mahdollisuus jälellä: palata takasin Lännen Kaivosmiesliittoon **ja uusia se sisältäpäin.** Myönnetäänpä tai ei, niin totta on, että kukistaa sitä ei voitu, ei syndikalistien ja kuparitrustin yhteisillä voimillakaan. Mutta siitä voidaan tehdä kunnollinen taistelujärjestö. Ja Butten lakkolaisten keskuudessa on tuhansia sitkeitä taistelijoita, jotka ovat valmiit uhraamaan kaikkensa työväestön voiton eteen. Sellainen joukko on mitä varmin tae ajan vaatimuksia vastaavan hengen elvyttämisestä siinä liitossa johon se menee. I. W. W. liiton kautta se ei saanut voittoa siksi, että koko kansakunnan mielipide on myrkytetty liittoa vastaan siinä majailevien ja ulkopuolisten työnantajien kätyrien toiminnan vaikutuksesta.

Työväestön täytyy saada tunnustus taistelulleen valtiovallankin puolelta, välittämättä siitä, tunnustaako työväestö itse valtiovaltaa tai ei, sen on Butten lakko opettanut. Muuten seuraa tappio ehdottomasti sen jokaista yritystä, kuten Buttessakin.

MAILMANKATSOMUKSIA

KAUNEUDEN IHANTEITA.

Ihmeesti vaihtelevat kauneuskäsitteet maapallon leveys- ja pituus-asteiden mukaan. Jaappanissa oikea ammattikaunotar hankkii suuhunsa kultahampaat — joka muoti sitäpaitsi on melkoisesti suosittua täällä Amerikassakin; Intiassa naiset värjäävät hampaansa punaisiksi, mutta eräällä seudulla Sumatrassa ei yksikään arvonsa tunteva nainen mistään hinnasta alentuisi pitämään minkäänlaisia etuhampaita. Ne nyhdetään pois heti, kun ne puhkeavat, ja huolellisesti estetään uudestaan kasvamasta.

Persiassa kaikki muu nenän kuosi, paitsi kotkannenä, on "pois laidalta". Ei kuinkaan siro töppönenä kelpaa mihinkään. Mutta Ugandassa naisen suurimpana viehätyksenä on potaattinenä. Jaappanissa taas ihaillaan pystynokkaa, sellaista joka tähtää taivasta kohden. Europan sivistysmaissa yleensä minkä mallinen nenä tahansa menee mukiin, kunhan ei sitä liiaksi tuki toisten asioihin.

Itämailla pidetään punaista tukkaa jokseenkin yhtä kauniina kuin meillä pidetään punaista nenää. Mutta ei tarvitse tulla lännemmäksi kuin Konstantinopoliin, jossa luonnostaan punainen tukka on harvinainen, niin näemme sitä jo yhtä suuresti ihailtavan, ja henna-iskoksella annetaan tukalle rusokeltainen väri. Englannissa tuo "Titianin punainen" (eräästä kuuluisasta venetsialaisesta maalarista nimensä saanut) tukan väri on nykyisin hyvin suosittu; jokainen novellinkirjoittaja, joka tahtoo saada teoksilleen menekkiä, antaa kertomustensa sankarittarille sellaiset kullanpunaiset hiukset.

Afrikassa taas mahdollisimman musta, kihara ja sakea tukanviuhkura tekee tytöstä kylän kaunottaren, erityisesti jos hän on hyvin pyylevä, paksuhuulinen, ja jos hänellä on silmät kuin porsaalla, potaattinokka ja iho loistavan kiiltävä kuin amerikalainen keittouuni.

Lentämällä yli Atlannin.

(True translation filed) . . . . . .

Vielä tämän sodan ajalla saattaa Yhdysvallat lähettää lentokoneosastonsa Europan rintamalle panemalla ne parvissa lentämään Atlannin yli — se on Capronin, hänen nimellään tunnetun ison lentokoneen kuuluisan italialaisen keksijän, ajatus.

Tuonnottain Pariisissa ollessaan Caproni sanoi odottavansa jonkun koneistaan piakkoin tulla huristavan Atlannin yli. Kokonaisten osastojen lentämisen valtameren poikki arveli hän myöhemmin tulevan jokapäiväiseksi asiaksi.

Avioliittokoe bushmanneilla.

Afrikan-matkustaja Aurel Schulze kertoo, että Kalaharin erämaassa asuvat mossaro-bushmannit ovat tavattoman kestäviä juoksijoita, vaikka he elävät varsin niukalla ravinnolla. Kun heillä samalla on ihmeellinen kyky seurata jälkiä, ei ainoakaan haavoitettu otus pääse heiltä pakoon.

Yhdenkään näistä bushmanneista ei tarvitse yrittääkään ottaa vaimoa, ennenkuin hän osottaa kykenevänsä kestävyysjuoksussa uuvuttamaan haavoittumattoman antiloopin ja tappamaan sen. Tämä ei ole mikään helppo koe, sillä antilooppi on perin nopea elukka, joten sen pyydystäminen kysyy monituntista hurjaa juoksua ja miltei uskomatonta kestävyyttä. Mutta kovasydämiset isät eivät aina tyydy siihenkään, vaan vaativat kosijan ottamaan kiinni ja tappamaan giraffin. Silloin täytyy naimahaluisen nuorukaisen useinkin päiväkausia juosta noiden tuulen nopeudella kiitäväin elukkain jälessä kuin verikoira, kunnes vihdoin sen tavottaa. Saatuaan otuksen kaadetuksi, leikkaa kosija siltä häpnän, peittää elukan pensailla, suojaksi petolinnuilta, ja palaa leirille. Heti lähtee koko heimo hänen mukaansa saaliin luo, ja sitte tuodaan giraffi riemusaatossa leiriin. Ilman erikoisempia juhlamenoja syödään saalis yhteisesti; sen tehtyä on kosijalla oikeus ottaa valittuaan kädestä ja viedä hänet majaansa.

RAIHNAINEN SUKUKUNTA.

Physical Culture lehden taannoisessa numerossa kirjotetaan:

Sotilaslääkärit ovat nykyisin tarkastaneet tuhansia kansalaisiamme. Tuon tarkastuksen tulokset ovat useissa tapauksissa olleet seuraavat:

Kustakin viidestä tarkastetusta on yksi katsottu terveeksi. Toiset neljä ovat vikaisia. Jokin osa heidän sisäelimistöään on vialla. Sydän, vatsa, keuhkot, munuaiset tahi joku muu tärkeä elin on pilalla tahi jokin elintoiminta häiriintynyt.

Sukupolvesta toiseen sokeat ovat sokeita taluttaneet. Aineellinen ruumis ei muka ole erityisen tärkeä. Huone, jossa me asumme, ei ansaitse erinomaisempaa huomiotamme. Kunhan se vain "kasvaa". Sillä ei ole väliä, kuinka likainen se on. Niinkauan kuin lika ei näy pinnalle, ei ole valittamisen tai moitteen syytä. Se on ollut käsityskantamme.

Alkaisi olla aika muuttaa sitä. Alkaisi olla aika ruveta antamaan ruumiille oikea arvonsa. Oppia kunnioittamaan sitä, palvelemaan sitä, pitämään siitä huolta kuin ainakin parhaimmasta omaisuudestamme.

Kelpo miestä ei voida estää nousemasta,

se sana pitää paikkansa yksin kadunlakaisijoihinkin nähden. Niin ainakin selitti eräs luudan käyttelijä, että mies, joka ahkerasti ja tunnollisesti tekee tehtävänsä, aina pääsee eteenpäin mailmassa. Itse hän ainakin kehui päässeensä. "Katsokaas noita toisia lakaisijoita," hän sanoi, "suoraan lakasuun" — kas, siihen ne ainoastaan pystyvät, mutta telefoonipylväitten ympärykset, ne he kauniisti jättävät minun lakaistavikseni."

VÄÄRINYMMÄRRETTY KASVI.

Ei ainoastaan ihmisissä ja eläimissä, vaan kasveissakin on väärinymmärrettyjä. Niihin kuuluu esim. iso auringonkukka. Yleensä sitä ei katsota miksikään viljelyskasviksi, vaan annetaan sen kuin armosta kasvaa jossain nurkassa, vaikka se oikeastaan ansaitsisi mitä parhaan hoidon. Sillä sen lukemattomista eri kukista imevät mehiläiset runsain määrin hunajaa ja vahaa. Siemeniä taas käytetään samoinkuin pellavan siemeniäkin: niistä puristetaan suuret määrät mitä parasta öljyä; maalarit eivät varsinkaan mistään saa parempaa öljyä sinisiin ja vihreihin väreihin. Auringonkukansiemen-öljystä tehty saippua on ihonhoito- ja kauneusväline. Se tekee ihon pehmeäksi, hienoksi ja valkoiseksi ja on parranajoon kaikkein sopivinta. Siemenet voidaan myös kuivata ja jauhattaa, jolloin niistä saadut jauhot tekevät leivän ravitsevammaksi ja paremmin sulavaksi kuin pelkistä viljajauhoista leivottu leipä. Vielä saadaan sen kuoresta mitä hienointa lankaa, jota Kiinassa sekotetaan silkkiin. Auringonkukka on siis kaikkein hyödyllisimpiä kasvejamme, joten sitä sietäisi viljellä kaikkialla, varsinkin kun se ei vaadi oikeastaan mitään erikoista hoitoa.

HÄMÄHÄKINVERKKOJA LAAJENNETAAN.

Uutta rautatietä puuhataan Andes vuorien poikki Etelä-Amerikassa. Hankkeen suunnittelijoina ovat pohjois- amerikalaiset rahamiehet, ja olisi sen lopullisena tarkotuksena avata Etelä-Amerikan rikkaimmat seudut nykyaikaiselle kauppaliikkeelle. Andes vuoriston yli tultaisiin menemään Perun pohjoisosassa, jossa on niiden matalin kohta. Rata alkaisi Paytan merisatamasta ja heti vuoriston poikki päästyä se tulisi mitä hedelmällisimpiin seutuihin. Nykyään kestää matka Limasta kumiviljelyksen keskuspaikkaan Amazonin alueella, Iquitokseen, 60 päivää. Uudella 400 kilometrin (noin 250 mailin) mittaisella rautatiellä voisi tuon matkan suorittaa vajaassa viidessä päivässä.

SUORAA TOIMINTAA.

Espanjan hallitus näkyy myös olevan "aatteesta selvillä", joshan ovat toisetkin. Äskettäin kerrottiin, että Madridin kunnallisneuvostoon oli muiden ohessa valittu viisi sosialistia, jotka sotaoikeus oli tuominnut elinkautiseen kuritushuonerangaistukseen. Ne olivat tovarit: Auguiano, Saborit, Besteiro, Largo ja Caballero.

Nyt on hallitus selittänyt vaalin tulokset mitättömiksi ja julistanut valituiksi ne ehdokkaat, jotka olivat heitä lähinnä ääniluvussa. Tuollaista omavaltaista menettelyä vastaan on tasavaltais-sosialistinen sanomalehdistö pannut ankarimman vastalauseensa.

Auttamaton.

Pinttyneeksi vanhaksipojaksi tunnetulta loordi Ellis'iltä kysyi kerran eräs naimahaluinen nainen, oliko hän koskaan nähnyt julkista telotusta.

"En," vastasi loordi, "vaan useammissa vihkiäisissä olen ollut läsnä."

Järjestömme asioita

LÄNSIPIIRIN PUHUJAN MATKAOHJELMA.

Länsipiirin puhuja, toveri Alfred Hautamäki, puhuu Montanassa seuraavasti:—

Red Lodge, Mont., tammik. 8 ja sitä seuraavina päivinä.
Bear Creek, Mont., tammik. 13 ja sitä seuraavina päivinä.
Roberts, Mont., tammik. 17 ja sitä seuraavina päivinä.
Lehigh, Mont., tammik. 20 ja sitä seuraavina päivinä.
Geyser, Mont., tammik. 24 ja sitä seuraavina päivinä.
Belt, Mont., tammik. 29 ja sitä seuraavina päivinä.
Sand Coulee, Mont., helmik. 1 ja sitä seuraavina päivinä.
Stockett, Mont., helmik. 6 ja sitä seuraavina päivinä.
Butte, Mont., helmik. 11 ja sitä seuraavina päivinä.

Toveri Alfred Hautamäki on tunnustettu parhaimpien puhujien joukkoon, joten maksaa vaivan mennä Hautamäkeä kuulemaan. Osastot, tehkää voitavanne puhetilaisuuksien onnistuttamiseksi. — Myöskin Länsipiirikomitea kehottaa jokaista s. s.-osastoa toimimaan toveri Hautamäen puhetilaisuuksien aikana, jonakin sopivaksi katsottuna iltana, niin kutsutut ohjelma-illatsut, joista illatsuista luovutetaan tulot piirimme agitatsionirahastoon. Toveri Hautamäki paikkakunnallenne saavuttuaan antaa osastojen huvitoimikunnille apuaan iltamien järjestämisessä.

Toverillisesti,
LÄNSIPIIRIKOMITEA.

KANSANKIRJEITÄ

WASHINGTON

WOODLAND

S. s.-osaston kokouksen päätöksiä t. k. 16 p. Äänestettiin s. s. järjestön toimeenpanevan komitean jäsenet y. m. sen yhteydessä.

Länsipiirin 1918 edustajakokouksen "ei-pidon" puolesta annettiin 13 ääntä, pidon puolesta ei yhtään.

Määrättiin toimihenkilöt ensi puolivuodelle: järjestäjäksi, D. Häkkinen; jäsen- ja rahastonkirjuriksi H. Leppänen; rahastonhoitajaksi, Albert Saastamoinen; Pöytäkirj., K. Koski; Toverin uutistenkirjottajaksi ja osaston kirjeenvaihtajaksi, K. Partanen; kirjallisuuden ja lehtien levittäjiksi, Ida Hill, Ida Tuisku ja K. Partanen; huvitoimikuntaan, J. Wilson, K. Koski, Ben Hill ja D. Häkkinen.

Suomen nälkää kärsivien hyväksi kerääjiksi tulivat Ida Hill, K. Koski, K. Partanen, joille voitte antaa roponne. Otettiin huomioon L.-piirikomitealta tullut kehotuskirje Toverin levittämisestä ja tehtiin päätös, että kirjall.komitean on yhä enemmän tarjottava lehteä niille joilla sitä ei vielä ole.

Ne asiat, jotka mahdollisesti eivät ole tässä kirjeessä, löytyvät seuraavasta, sillä jos suinkin on mahdollista tulen pätkän kirjottamaan joka viikko.

Naisten käsitöitten myyjäiset kun ovat t. k. 29 p:nä ja jouluna kun ei ole haalilla mitään, niin silloin joukolla myyjäisiin. Olenpa kuullut senkinlaista, että myyjäisten toimeenpanijat hommaavat oikein erikoisen musiikin sinne. Silloin saamme koettaa, kuka meistä on "toinen". — K. P.

OREGON

PORTLAND

Portlandin suomalaiset, katsokaa ilmotusta Toverissa mitä kaikkea osaston haalilla on joulunaikana. Todellakin, jouluunpyhät tulevat muodostumaan suurenmoisiksi, sillä kaikki osaston alaosastot touhuavat tuliselta kiireellä kukin osansa valmistuksessa.

Ne suuret myyjäiset, jotka ovat ensi lauantai-iltana, tulevat tosiaankin voittamaan entiset ennätykset, sillä tavaroita kuuluu olevan kylliksi ja kaikki valmistus aivan ensiluokkaista tavaraa. — Mutta näyttäytyy jokaisen ymmärtää se tosiseikka, että noiden ompeluksien valmistus on kysynyt suurta ponnistusta siltä pieneltä joukolta, joka niitä on valmistanut. Siksipä lähteköön jokainen sillä mielellä, että ostaa jotakin eikä heti lamaannu, jos hinta olisikin noussut korkeaan, sillä rahat, jotka tälläisissä tarkotuksissa uhrataan, eivät mene mihinkään humbuukiin, vaan sosialistisen liikkeen kehittämiseksi ja edistämiseksi. Tullaanpa oikein joukolla huutelemaan.

Näytelmäseuralta saadaan sunnuntai-iltana nähdä yksi parhaimmista suomalaisita kansannäytelmistä, mitä lienee koskaan esitetty. Kappaletta emme puhvaile sen enempää; luulemme, että yleisö, joka haluaa nähdä todellisen kansankuvaaman, tulee sitä lukuisasti katsomaan ilman joutavia selostuksia. Ottakoon jokainen myöskin huomioon, että kappale alkaa **täsmälleen kello puoli kahdeksan.** Ostakaa ajoissa oviliput, ettei tule ovella mitään sekasortoa. Ennakolta ostaessa saa lipun 35 sentillä, mutta ovella se maksaa 50 senttiä. Kääntykää lippujen ostossa kauppias Arosen, haalin taloudenhoitajan ja huvitoimikuntalaisten puoleen. Täyttyköön haali äärimmäisen myöten!

Komea kuusijuhla on joulunaatto-iltana. Silloin on niiden lahjojen jako, joita jokainen tietysti tuo kuusen juurelle. Ohjelmaa tulee tilaisuudessa myöskin olemaan, sekä vapaa ravintola. — Lapsille tulee joulupukki.

Suurenmoiset Suomen tanssit ovat joulu-iltana. Ilmotuksessa on kyllä 15 sentin iltama, mutta siinä on tullut pieni erehdys, ja ehkäpä se on tervetullut erehdys. Oviraha noihin rentoihin tansseihin on ainoastaan 25 senttiä. Pyhitetäänpä tämä ilta supi-suomalaiselle tanssille. Tervetuloa, nuoret ja vanhat sekä keski-ikäiset!

Ne "Jukolan jullikat", joita on niin monta kuin on tähtiä Otavassa, ilmestyvät näyttämölle uudenvuoden aattona. Älköön kukaan unohtako tätä verrattoman hauskaa iltaa kun "Seitsemän veljestä" esitetään. Otettakoon myös huomioon, että veljekset näkyvät täsmälleen kel-